

RIK

Registrite ja Infosüsteemide Keskus

Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Teie

06.04.2023 nr 1.1-10.1/2550-1

Meie

08.05.2023 nr 1-5/4294

**Arvamus raamatupidamise seaduse muutmise
seaduseelnõu väljatöötamise kavatsusele**

Edastasite Registrite ja Infosüsteemide Keskusele arvamuse avaldamiseks raamatupidamise seaduse muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidiselt VTK). Edastame VTK-le arvamuse järgnevas sisus:

1. E-arvete Euroopa standardile üleminek

E-arvete Euroopa standardile ülemineku eesmärk on laiendada e-arvete kasutust ettevõtetevahelistes tehingutes, võimaldades e-arveid vahetada ka välismaiste hankijate ning klientidega. Kuna Euroopa standard on peamiselt kasutusel PEPPOLi võrgustikus e-arvete vahendamisel, siis on rahvusvahelise andmevahetuse võimaldamiseks ja e-arvete kasutusala laiendamiseks vajalik ka e-arvete operaatorite integratsioon PEPPOLiga. Täna ei ole e-arvete operaatorite tegevus seadusandlikul tasandil reguleeritud ehk operaatorid saaksid Euroopa standardile vastavaid e-arveid vahendada läbi PEPPOLi või enda kanalite vahel. Kui ühtset kanalit ei ole kokku lepitud, ei ole võimalik kokkuvõttes tagada e-arvete kasutamise laiendamise eesmärgi saavutamist. E-arveldaja ei ole veel täna PEPPOLiga integreeritud, kuid see on plaanis ellu viia kattes halduskulud oma tuludest (ca 7000 eur aastas). Samas on Euroopa standardile vastavate e-arvete loomiseks vajalikud ka täiendavad arendused raamatupidamistarkvarades, et tagada nõutud e-arvete kvaliteet, mida üksnes läbi praeguse formaadi konverteerimise ei ole võimalik usaldusväärset tagada (osa infost ei pruugi olla e-arves kajastatud, mida tulevikus ka muud regulatsioonid nõudma hakkavad, nt ESG temaatika). Sellisteks arendusteks võiks kuluda kuni 3 aastat, millega tuleks seaduse jõustumise tähtaja määramisel arvestada. Lisaks ühekordsetele arendustele peavad raamatupidamistarkvara teenuse pakkujad olema valmis tegema ka hilisemaid regulaarseid muudatusi, mis võivad tekkida seoses Euroopa standardi formaadi muudatustega, mida on seni tehtud mitu korda aastas. Nii ühekordsete arenduste elluviimiseks kui ka hilisemateks vajalikeks muudatusteks võiks jätkuvalt pakkuda raamatupidamistarkvara teenuse pakkujatele toetusi nagu MKM on seda täna teinud.

2. Äriregistris e-arve vastuvõtjana registreeritud isiku õigus nõuda e-arvet

VTK järgi soovitakse anda õigus e-arvet nõuda raamatupidamiskohustuslastele, kes on e-äriregistris e-arve vastuvõtjatena registreeritud. Toetame nimetatud põhimõtet, kuid sooviksime tähelepanu juhtida asjaolule, et e-arvete vastuvõtjaid, kes täna kasutavad rahvusvahelisi operaatoreid, e-arvete vastuvõtjate registrisse ei kanta (rahvusvahelised operaatorid ei osale hetkel riigisisises *roamingus* ning pole äriregistriga integreeritud). Arvestades Euroopa e-arve standardi olemust ning PEPPOLi võrgu toimimise põhimõtteid on võimalik ka rahvusvahelistel operaatoritel Eesti ühingutele teenuseid pakkuda, kuid neil ei ole võimalik täita RPS § 7¹ lg-st 3

tulenevat kohustust edastada äriregistrisse infot e-arvete vastuvõtjate kohta. Võimalik lahendus on äriregistris kasutusele võtta e-arvete vastuvõtjate andmete automaatne kuvamine läbi PEPPOLi adresseerimise raamatu. PEPPOLi adresseerimise raamat on keskne teenus, kus e-arvete vastuvõtt ühingute nimel on deklareeritud. Adresseerimise raamatusse kannete tegemisel vastutavad operaatorid PEPPOLi kasutustingimuste kohaselt ning raamatupidamiskohustuslaselt eraldi kinnituse pärimist RPS § 7¹ lg 3 kohaselt ei toimu. Teenuse kasutuselevõtt eeldaks seega ka RPS § 7¹ lg 3 muutmist ning tõenäoliselt ei oleks ka tulevikus e-arvete vastuvõtjate register e-äriregistri juures enam tänasel kujul vajalik. PEPPOLi adresseerimise raamatu teenuse kasutuselevõtt eeldab ka e-arvete operaatoritelt täiendavaid väljaminekuid, rahastust nii arenduste elluviimiseks kui ka iga-aastast haldustasu maksmist, kuid arvestades e-arvete kasutuselevõtu laiendamise eesmärki, oleks põhjendatud e-äriregistris PEPPOLi adresseerimise raamatu teenuse kasutuselevõtt ja selle teenuse tasuta pakkumine ka meie turul tegutsevatele e-arve operaatoritele Eesti ühingute registreerimiseks (kui see ei ole vastuolus PEPPOLi adresseerimise raamatu teenuste pakkumiste põhimõtetega).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rivo Reitmann
direktor

Koostanud: Null-aruandluse tiimi tiimijuht Aleksandr Belousov (aleksandr.belousov@rik.ee)